

FREJA fik kvinderne frem 8

Tiden er ikke moden til fusioner
siger rektor Niels Chr. Sidenius, der heller ikke er begejstret for danske eksempler på "uddannelsesimperialisme" 5

Den molekylære revolution 6

CAMPUS

A A R H U S U N I V E R S I T E T

8

25.04.05

UPS

Oven på en uge med meget langt mellem e-mailene kunne man forledes til at tro, at UPS er en forkortelse for Universitet Plaget af Sod – men det er det ikke. UPS er en forkortelse for "Uninterrupted Power Supply". Et sikkerhedssystem, der skal sørge for, at strømmen fordeles jævnt til serveren, og at serveren bryder kontrolleret ned, hvis strømmen pludselig forsvinder.

Kortslutningsskade

Det var en "kortslutningsskade i UPS med efterfølgende sodudvikling", der i uge 15 i bogstaveligste forstand nedlagde kommunikationen på universitetet. Stort set alt computerudstyr i serverrummet skulle skilles ad og renses af specialkonsulenter fra firmaet Arepa. Men selv om det så voldsomt ud, slap universitetet nådigt.

– Vi har været gode til at passe på vores data. Alle backup-systemer virkede, så vi har ikke mistet en eneste bit. Og da maskinerne var rensed og samlet, kunne vi stort set sætte dem ind på hyl den og tænde for strømmen, siger it-chef Orla Hoppe.

– Det, vi måske ikke har været gode til, er at sikre driftssikkerheden, men det er en meget bekostelig affære at investere i et backup-system, der kan træde i kraft, når vi har udfald af denne kaliber, siger formand for IKT-udvalget Tom Lastrup-Pedersen. Vælger universitetet at forsikre sig mod længerevarende driftstop, peger han på mulighederne for at dele omkostningerne med andre institutioner.

Utålmodig på tredjedagen

IKT-udvalget har meget apropos netop afleveret et oplæg til it-strategi og sikkerhedspolitik på Aarhus Universitet. Det skal nu drøftes i universitetets ledelse.

I betragtning af, hvor meget nedbruddet har berørt medarbejderne, har de været meget tålmodige og forstående; men på tredjedagen kunne vi mærke en stigende utålmodighed, siger Orla Hoppe, der endnu ikke har overblik over, hvad branden har kostet universitetet.

/ac

Universitetets regionale rolle

Rektor Niels Chr. Sidenius

Aarhus Universitets ambition er at være internationalt orienteret med fremragende forskning og uddannelse. Men universitetet udbygger samtidig sine kontakter til det omgivende samfund, ikke mindst lokalt og regionalt. Hvordan og hvor langt de to aktivitetsområder kan udvikles uden for alvor at begrænse hinanden, må overvejes og bearbejdes strategisk. Her vil jeg omtale tre regionalt orienterede aktiviteter, der har betydning for Aarhus Universitet.

Som det formentlig er bekendt, undersøger Aarhus Universitet og Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning i øjeblikket fordele og ulemper ved et væsentligt tættere samarbejde, eventuelt i form af en sammenlægning. Der er tale om to institutioner med forskellig kultur og forskelle i lokal og regional kontekst, og derfor er det vigtigt at undersøge alle forhold til bunds. Blandt andet er det vigtigt at få kortlagt den uddannelsesmæssige synergi; og ikke mindst er det vigtigt at få bedømt konsekvenserne i forhold til det samarbejde med erhvervslivet, der i disse år udvikles.

Aarhus Universitets styrkepositioner inden for forskning og uddannelse skal fastholdes og udvikles, og det taler for en betydelig koncentration af ressourcerne. Opgaven består derfor i at finde de områder og de måder, hvorpå et samarbejde kan skabe udvikling hos begge parter. Meget tyder på, at der i forholdet mellem Aarhus Universitet og Handels- og Ingeniørhøjskolen kan være en betydelig synergi mellem uddannelse og erhvervsudvikling.

Gymnasierne er universitetets fødekanal, og fra 2007 ændrer gymnasierne status. Det er ikke til at sige, hvad det kommer til at betyde; men universitetet har nogle erfaringer med taxameterstyring, elementer af selvstyre osv., som gymnasierne måske kan bruge.

Derfor har vi tilbudt gymnasierne i den kommende region Midtjylland at stille en repræsentant til deres bestyrelser. Det er ikke en helt ny aktivitet, men ved at gribe den an lidt mere systematisk, kan både universitetet og gymnasierne forhåbentlig få glæde af en større erfaringsopsamling. Samtidig er gymnasierne faglige profileringer interessante for universitetet.

Endelig sender Århus Kommune i disse dage en ny erhvervsbehandlingsplan til høring. Den rummer naturligvis en række emner, som ikke vedrører Aarhus Universitet direkte; men helt overordnet kan planen få stor betydning for universitetet. Den markerer således den større kontakt, der i de senere år er kommet mellem kommune og universitet, samt ikke mindst kommunens større vilje til at spille en konstruktiv rolle i forhold til de videregående uddannelser. Noget tilsvarende er sket i Århus Amt, og det vil også udspille sig i den kommende region.

Aarhus Universitet må spille med her. Bestyrelsens diskussion vil i de kommende måneder afklare, hvordan og hvor langt spillet skal føres.

Meget tyder på, at der i forholdet mellem Aarhus Universitet og Handels- og Ingeniørhøjskolen kan være en betydelig synergi mellem uddannelse og erhvervsudvikling.

JUST A MINUTE

Merger or Competition?

Is there enough room for 12 universities in Denmark, when the goal is to move Danish research and education further up into the international elite? Is merging and consolidating the path to take, or does one get the best research environments by ensuring healthy competition between existing institu-

tions? Rector Niels Chr. Sidenius does not believe the time is right to start merging universities. If it comes to that he would rather encourage looking at the model adopted by the State of Wisconsin where they have one strong university surrounded by a series of less research-orientated universities

and education centres. In Danish terms this would correspond to the University of Copenhagen becoming the hub in eastern Denmark and the University of Aarhus the hub in the west. The remaining universities would become smaller units of the hubs, without significant academic research. P. 5.

2004 Annual Report encouraging

The 2004 Annual Report for the University of Aarhus shows good results for both the financial and academic parts of the business.

The total turnover in 2004 was 2,432 million DKK, which is approximately 200 million DKK more than in 2003.

The profit and loss account shows a deficit of 17.9 million DKK, but a deficit had been projected in the budget because of construction investments, among other things.

On the academic side the University reports that the record-high number of

scientific publications in 2003 has been maintained in 2004 and that the number of passed exams has never been higher, even though the number of students in 2004 was less than in 2003. P. 4.

Regatta

The battle for the Golden Bedpan has commenced. The medical students hold the title of "absolute rulers" of the University lakes, having only been defeated once in recent times by students from Physical Education and Sport. But the arch-enemies from Law have not given up hope. After a brutal selection process, a strong team has been found with one goal in mind: to take the Golden Bedpan away from the medical students. All the while, the economists have set out to humiliate the Political Science students on the lakes and have formed an alliance with the strong medical students, and Science students are also sure of their victory! The recipe is simple: they dictate their own rules and, according to themselves, win every year!

The regatta takes place on the 4th May from 12 noon to 6 p.m. P. 7.

The battle for the Golden Bedpan gathers an enthusiastic audience. Here from last year's competition. Mads Aarup-Jørgensen

Molecular Medicine

With a strong placement as No. 54 in the world's best Health Science Faculties, the University of Aarhus is in an excellent position to make itself more visible in molecular medicine, which is

the Faculty's research area of focus in the University's development contract. The Faculty of Health Sciences has deliberately chosen an area in which it was already strong, and which involves

a large number of researchers from a wide range of departments, both within basic research and within clinical research at the University hospitals. P. 6.

Admission to universities may become more difficult

Attracting young people to a university education might be difficult if a draft of a new Admission Executive Order is passed. The draft proposes a series of subject-specific requirements which

students from smaller upper secondary schools in particular may have problems in fulfilling. Students attending smaller upper secondary schools are not guaranteed specific subjects at the

academic level required to gain access to universities. In its response to the draft the University of Aarhus has made the Ministry of Science aware of the problem. P. 4.

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Kasper Thaarup
Studertermedhjælp

Studerende vil finde nye eksamensformer

Fem psykologi-studerende har taget initiativ til en temadag, hvor de studerende vil udtænke alternativer til bl.a. de upopulære multiple choice-eksamener. Rigtigt godt initiativ, siger studieleder Preben Bertelsen.

EKSAMENSFORMER

Multiple choice-eksamener skaber så stor frustration på Psykologi, at fem studerende har taget initiativ til et samle studerende til en temadag, hvor de skal udvikle alternative eksamensformer. På studiets bachelordel afsluttes tre fag med multiple choice-eksamen, og de af-føder meget ofte klager. De stude-rende har tidligere fået medhold i, at de har været udsat for upræcist formulerede spørgsmål, men det er ikke kun den slags uheldigheder, de studerende er utilfredse med. De er bekymrede for, om de får nok ud af fagene.

– Når man terper fakta til en multiple choice-eksamen, tegnes

stoffet ikke “dybt”, for fokus er at huske fakta. Det har indflydelse på måden, man tilegner viden på, og på læringsresultatet. Noget, man har lært, glemmes ikke på samme måde som noget, man har husket. Man har heller ikke mulighed for at vise dybden af ens forståelse via en multiple choice-eksamen, siger Eva Kirketerp, der er psykologistude-rende på 6. semester. Hun har taget initiativ til temadagen sammen med Emil Lindeløv Vestergaard og Esben Wilstrup fra 2. semester samt Brian Lang, 8. semester, og Anders Lundsgaard, 7. semester.

Ny dyb tallerken?
Deres ønske er at samle så mange studerende som muligt til at disku-

tere og udvikle forslag til alternati-ve eksamensformer.

– Vi vil gerne tænke nyt. Kunne vi opfinde den dybe tallerken, gjorde vi gerne det, siger Eva Kirketerp for at sætte udfordringen i perspektiv. Men vigtigst for dem er at finde alternativer, der kan opfylde både økonomiske og læringsorienterede målsætninger. Derfor vil der på temadagen være oplæg fra institutle-der Jens Mammen og studieleder Preben Bertelsen for at få sat rammerne for økonomi og fagkrav, in-den fantasien slippes løs.

Begejstret ledelse
Studieleder Preben Bertelsen er be-gejstret for initiativet, for ledelsen har selv arbejdet med at ændre ek-

samensformerne i et stykke tid og har tidligere holdt møde med Uni-versitetspædagogisk Udviklingsaf-delung.

– Det er fantastisk, at de stude-rende tager dette initiativ. Det er ikke med vores gode vilje, vi har indført multiple choice-eksamen. Det har vi kun gjort, fordi en ufor-holdsmæssig stor del af underviser-nes tid går med eksamen. Så det er ikke kun et spørgsmål om en billig eksamen, men også en mindre tids-krævende eksamen, forklarer stu-dieleder Preben Bertelsen.

– Øvelsen går ud på at finde en eksamensform, som er tidsmæssig billig for instituttet og pædagogisk udbytterig. Det plejer at stå i mod-sætning til hinanden, så vi skal lave et columbusæg, tilføjer han.

Temadagen bliver afholdt efter sommerferien, formentlig i slut-ningen af september.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

Eksternt flertal skal ansætte

Ansættelsesforløbet bliver for-længet, når den nye ansæt-telsesbekendtgørelse træder i kraft, mener rektor Niels Chr. Sidenius.

NY BEKENDTGØRELSE

Den nye ansættelsesbekendtgørelse, der træder i kraft 1. juli 2005, stiller krav om, at både professor- og lektor-stillinger slås op internationalt. Desu-den skal stort set alle bedømmelsesud-valg have et flertal af folk uden for uni-versitetet – gerne fra udlandet.

Videnskabsminister Helge Sander håber, at den nye bekendtgørelse vil rette op på det forhold, at næsten tre ud af fire lektorer og professorer på de danske universiteter i dag rekrutteres internt på det enkelte universitet.

Længere tid
Rektor Niels Chr. Sidenius tager be-kendtgørelsen til efterretning, men han tvivler på, den vil ændre ret meget, når det gælder, hvem der ender med at blive ansat.

– Jeg er ked af, at der i de nye regler kan ligge en mistanke om nepotisme. Der er intet, der tyder på, at det er et problem. Jeg tror ikke, at sammensæt-ningen af bedømmelsesudvalgene vil ændre billedet af, hvem der bliver ansat, siger Niels Chr. Sidenius og fort-sætter:

– Man kan nogle gang få det ind-tryk, at ministeren og hans embeds-mænd tror, det er den største ære i ver-den at få lov til at sidde i et bedømmel-sesudvalg. Men sådan er der ikke man-ge, der opfatter det, og vi kan jo ikke presse nogen til at påtage sig arbejdet, siger Niels Chr. Sidenius, der er over-bevist om, at ansættelsesforløbene i gennemsnit kommer til at tage ca. et halvt år længere med et eksternt flertal i udvalgene.

Søgekomite
Den nye bekendtgørelse giver mulig-hed for at nedsætte en søgekomite, som skal afsøge markedet for kandida-ter til et professorat eller lektoratet. Finder komiteen en særligt kvalificeret person, kan personen ansættes uden opslag.

– Det er muligt, at man nogle steder vil gøre brug af den metode, som man faktisk også allerede har i dag. Men jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg fore-trækker, at langt de fleste stillinger slås op i åben konkurrence, siger Niels Chr. Sidenius.

Han hæfter sig desuden ved, at in-ternationale opslag nu også kommer til at dække opslag på relevante netsider og ikke som hidtil blot opslag i interna-tionale tidsskrifter.

– Det er godt, for nettet er blevet det mest brugte medie, og opslag i tids-skrifter forsinker og fordyrer ansættel-sesprocessen, siger Niels Chr. Sidenius.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

TRØJBORG LUKKER

Anders Correll

Humaniora flytter Nordisk og Idehistorie/Filosofi ind i de røde bygninger i Nobelparken.

Udflytningen fra Trøjborg tager et kæmpespring til sommer, når Nor-disk forlader de gamle, nedslidte fabrikslokaler og indtager Nobel-parken for at være tættere på de andre sproguddannelser. Ligeledes er det planen, at Idehistorie og Fi-losofi (IFI) skal rykkes til Nobel fra de gule bygninger omkring au-laen.

Pladsen i Nobelparken skabes

bl.a. ved, at områdestudierne (øst-asiatisk, slavisk, europastudier, kønsforskning, indisk) flytter til Ringgadebygningerne, hvor de bli-ver samlet med resten af Institut for Historie og Områdestudier. Det betyder, at Trøjborg-komplekset, der har tjent universitetet godt i mange år, nu så småt er klart til at blive lukket.

– Nu står vi i en situation, hvor vi både kan spare en pæn husleje ved at rømme Trøjborg helt og få gennemført det gamle ønske om at få samlet institutterne fysisk, siger dekan Bodil Due.

Der er dog delte meninger om flytningen. Nordisk ser positivt på muligheden for at flytte til en mere central placering, mens IFI er skeptisk.

– Vi er parate til at flytte i mor-gen. Der er ikke noget studieliv på Trøjborg – det er blevet til en be-demandsforretning. Vi ser meget frem til at få bedre biblioteksfor-hold og give de studerende ople-velsen af det campus-liv, som No-belparken kan tilbyde, siger insti-tutleder for Nordisk Peer E. Søren-sen.

– Vi har det skidt med at skulle

flytte. Vores nuværende studenter-miljø er meget velfungerende, blandt andet på grund af de fælles-faciliteter, vi har i de gule bygnin-ger. Det er ikke sikkert, vi kan eta-blere et lige så godt miljø, hvis vi ender i Nobelparken, siger studie-leader på Filosofi Thomas Schwartz Wentzer.

En endelig plan for flytningen vil ligge klar i starten af maj. Læs mere i *HUMavisen*, der udkom-mer 27. april.

Kasper Thaarup

Pæne regnskabsstal fra AU

Aarhus Universitets årsregnskab for 2004 viser et pænt resultat for både den finansielle og den faglige del af virksomheden.

Den samlede omsætning var i 2004 på 2.432 mio. kr., hvilket er knap 200 mio. kr. mere end i 2003.

Driftsregnskabet viser et underskud på 17,9 mio. kr., men der var fra årets begyndelse budgetteret med et mindre underskud bl.a. på grund af anlægsinvesteringer.

– Vi havde sådan set forventet et større underskud, og det havde heller ikke været noget problem. Det er ikke et selvstændigt mål, at universitetets årsregnskab skal gå i o, eller at vi skal spare op, siger rektor Niels Chr. Sidenius.

Underskuddet på driften skal da også ses i forhold til universitetets akkumulerede opsparring på 158,9 mio. kr.

Stor produktion

I forhold til den faglige del af virksomheden kan rektor glæde sig over, at det rekordhøje antal forskningspublikationer i 2003 er fastholdt i 2004. Det er som sædvanligt de sundhedsvidenskabelige forskere, der står for de fleste publikationer.

– Det er faktisk fremragende – ikke mindst når man tager i betragtning, at der lægges stadig større vægt på forskernes andre funktioner. I udviklingskontakten forudser vi da heller ikke, at vi kan hæve antallet af publikationer over de næste år, men det er vores strategi at lægge mere vægt på de tunge publikationer, siger Niels Chr. Sidenius.

Også på undervisningssiden er der pæne tal. STÅ-produktionen har aldrig været større, selvom antallet af studerende ved universitetet var lavere i 2004 end i 2003. Til gengæld er de studerende ikke blevet yngre, når de starter. 23,1 år var i 2004 gennemsnitsalderen for optagne, mens gennemsnitsalderen for kandidater var 29,3 år. De studerende bruger 6,7 år på at få bachelorgraden og kandidatgraden i hus. /hp

Hele årsregnskabet på www.au.dk/da/bestyrelse/2005/2-2005/p5a.pdf

Fremtidens universitet kun for unge fra storbyen

Det kan blive langt sværere at trække unge til en universitetsuddannelse, hvis videnskabsminister Helge Sanders udkast til en ny bekendtgørelse for adgang til universiteterne vedtages. Udkastet får en hård medfart på Aarhus Universitet, og spørgsmålet er, om bekendtgørelsen overhovedet er tænkt sammen med den gymnasiereform, der træder i kraft efter sommerferien.

UDDANNELSE

Vi har hørt det utallige gange: De unge skal tidligere i gang med en uddannelse, frafaldet skal ned, og fejlvalg skal være noget, de snakker om i andre lande. Kort sagt skal spildtid overstås i barndommen. Med udkastet til en ny adgangs bekendtgørelse for universiteterne lader Videnskabsministeriet imidlertid ikke handling følge ord. Godt nok står der i teksten, at der lægges vægt på at forenkle optagelsessystemet og stoppe ansøgernes nyttesløse pointjagt, men de adgangskrav, der lægges op til, vil ikke gøre det nemmere (eller hurtigere) at søge ind på en videregående uddannelse. Tværtimod.

– Vi er alvorligt bekymrede for, at mange bliver tvunget til at supplere deres gymnasiale uddannelse, før de

opfylder de fagspecifikke adgangskrav, der nævnes i ministeriets bekendtgørelsesudkast. Med den nye gymnasiereform vil nogle fagkombinationer med det krævede niveau (A, B og C, *red.*) være umulige at tage på mange gymnasier. Mange risikerer derfor at stå med en flot studentereksamen, som kun kan bruges til en begrænset mængde af uddannelser, siger områdeleder på Optagelses- og Vejledningsområdet Karoline Pinholt.

Landgymnasier i klemme

Problemet kan især blive stort for gymnasieelever fra mindre landgymnasier. Her kan eleverne langtfra være sikre på, at de kan få et bestemt fag på det niveau, som kræves for at blive optaget på universitetet. Og deres muligheder for at tage en suppleringsuddannelse efter gymna-

siet for at komme op på det ønskede niveau vil typisk heller ikke være så gode som for elever fra storbyerne.

– Hvis for eksempel små sprogfag som italiensk stiller meget specifikke adgangskrav, kan det blive et stort problem for gymnasieelever i tyndt befolkede områder. Det vil kun være elever fra de større byer, der kan være relativt sikre på at finde et gymnasium, som tilbyder de fag, de skal bruge for at komme ind på deres yndlingsstudium. Og det er jo ikke realistisk at forestille sig, at et ungt menneske fra Ringkøbing skal flytte hjemmefra for at finde et gymnasium, der tilbyder italiensk på A-niveau. Det tyder ikke på, at gymnasiereformen og adgangsbekendtgørelsen er tænkt særlig godt sammen, siger Karoline Pinholt.

Fra Det Naturvidenskabelig Fakultet lyder der også kritiske røster

Lars Kruse/AU-foto

Med den nye gymnasiereform bliver nogle fagkombinationer med det krævede niveau umulige at tage på mange gymnasier. Derfor risikerer mange studenter at stå med en flot eksamen, som de kun kan bruge til et begrænset antal uddannelser.

Lægeuddannelser i høj kurs

Til gengæld er der fald i kvote 2-ansøgningerne til de naturvidenskabelige og humanistiske fag. En del af forklaringen ligger i det frie optag på mange fag.

KVOTE 2

De seneste års tendenser i ansøgningerne til uddannelserne på Aarhus Universitet ser ud til at fortsætte. Tallene for årets kvote 2-ansøgninger viser, at det sundhedsvidenskabelige område fortsat er i høj kurs hos de unge. Fagene kan vælge og vrage i ansøgere, der gerne vil

kunne skrive stud.med. eller stud.odont. på visitkortet fra september. Også de fleste samfundsvidenskabelige uddannelser har mange ansøgere, mens de naturvidenskabelige og især de humanistiske fag endnu en gang må se en nedgang i antallet af kvote 2-ansøgere.

– Nu skal man være yderst forsigtig med håndfaste konklusioner oven på kvote 2-ansøgningsrunden. Sidste år kunne vi se, at mange ansøgere var blevet mere bevidste om, at det ikke er nødvendigt at søge i kvote 2 på uddannelser, der har frit optag. Det vil vi sandsynligvis også se i år, hvor der er frit optag på endnu flere fag, siger områdeleder på

Optagelses- og Vejledningsområdet Karoline Pinholt.

Færre til psykologi

På de humanistiske fag er der tilbagegang på stort set alle områder på nær medievidenskab, som med 167 kvote 2-ansøgere suverænt er det mest søgte humanistiske fag. Men her er karakterkvotienten på kvote 1 som bekendt også meget høj. Det er den også på psykologi, men her kan man alligevel konstatere en markant tilbagegang på 24 procent i antallet af ansøgere, der har søgt psykologi som førsteprioritet.

– Tilbagegangen på psykologi er meget svær at forklare. Under alle

mod Videnskabsministeriets udkast. Fakultetet havde indstillet tre forskellige adgangskrav til sine uddannelser, men udkastet opererer med hele ni. For kemiuddannelserne ønsker ministeriet således A-niveau i matematik, B-niveau i fysik og A-niveau i kemi, og det mener fakultetet vil blive en væsentlig hæmsko for fleksibiliteten. Tager man udgangspunkt i forudsætningerne hos de nuværende kemistuderende, vil der blive tale om mere end en halvering af optaget, hvis de høje adgangskrav bliver vedtaget.

12-måneders-reglen

For at undgå den lange, tidskrævende pointjagt, mange kvote 2-ansøgere i dag giver sig i kast med, foreslår ministeriet, at universiteterne kun må medtælle aktiviteter, der kan overstås på 12 måneder. I dag må der gives point for aktiviteter, der varer 30 måneder. Men Karoline Pinholt forventer ikke, at det får betydning for, hvem der søger, og hvornår de gør det.

– For det første er der ikke foreslået nogen begrænsning af, hvem der kan søge i kvote 2. Alle må stadig søge i kvote 2 som i dag. For det andet vil der med de foreslåede regler ikke være nogen forskel for ansøgerne. De må bruge lige så lang tid, de vil, på at samle point. Vi må ikke prioritere i forhold til alder, så hvis en person otte år efter gymnasiet finder ud af, at vedkommende vil læse psykologi, men ikke kan komme ind på sit karaktersnit, så kan han eller hun bare begynde at samle point. Vi må blot ikke stille krav om aktiviteter, der tager mere end 12 måneder, forklarer Karoline Pinholt. Hvis "12-måneders-reglen" bliver vedtaget, må universiteterne se nærmere på, om de giver point i kvote 2 for aktiviteter, der ikke kan opfyldes inden for et år. Det vil dog stadig være de enkelte uddannelser, der bestemmer, hvor meget f.eks. et udlandsophold eller et højskoleophold skal tælle i kvote 2-optagelsen for uddannelsen.

Hans Plauborg / hph@adm.au.dk

omstændigheder kommer det ikke til at betyde noget som helst for faget, for der er stadig mange flere ansøgere, end der er plads, siger Karoline Pinholt.

Det teologiske område kan i øvrigt efter flere års tilbagegang notere en lille fremgang. Det er dog ikke teologiuuddannelsen, der trækker området op, men derimod religionsvidenskab og arabisk sprog og kultur.

I alt er der kommet 5182 kvote 2-ansøgninger til universitetet, hvilket er et lille fald på 2,4 procent i forhold til sidste år.

Se hele statistikken over kvote 2-ansøgningerne 2005 på www.au.dk

Hans Plauborg / hph@adm.au.dk

Fusion eller konkurrence

Rektor Niels Chr. Sidenius tror ikke, at tiden er moden til fusioner mellem universiteterne. Kommer de på tale, så han gerne, man skeler til den amerikanske model i staten Wisconsin. Her er et stærkt universitet omgivet af en række mindre forsknings-tunge universiteter og uddannelsescentre.

UNIVERSITETSSTRATEGI

Er der plads til 12 universiteter i Danmark, når målsætningen er at få den danske forskning og uddannelse rykket længere op i den internationale elite? Går vejen gennem fusioner og konsortier, eller opnår vi de bedste forskningsmiljøer ved at sikre en sund konkurrence mellem de eksisterende forskningsmiljøer?

Debatten har kørt i flere år, men den tog for alvor fart i medierne, da *Mandag Morgen* den 21. marts kunne citere daværende dekan og kommende rektor for Aalborg Universitet Finn Kjærdsdam for bl.a. at sige, at det kunne være en særdeles spændende tankegang at lægge Aarhus og Aalborg universiteter sammen – en udtalelse, Finn Kjærdsdam dog efterfølgende har modificeret. Nu er fusions- eller konsortietanken ikke ukendt i det danske forskningsmiljø; det gælder f.eks. fusionen, der førte til Syddansk Universitet, fusioner mellem sektorforskningsinstitutioner og det nye konsortium “Plant Biotech Denmark”, som videnskabsministeren i dag fremhæver som et godt eksempel.

“ Niels Chr. Sidenius, rektor:

Hvis man vil forfølge den amerikanske model i Danmark, er der ikke plads til fem eller seks meget stærke universiteter.

Geografi

Rektor på Aarhus Universitet Niels Chr. Sidenius kan sagtens se fordele ved at skabe større forskningsmiljøer med en bedre arbejdsdeling, men ifølge ham er tiden ikke moden til fusioner, og slet ikke i Vestdanmark.

– Vi har i dag en række tætte samarbejder med både Aalborg Universitet (AAU) og Syddansk Universitet (SDU). Gode eksempler er Det Jyske Erhvervssamarbejde og Forskerkontakten, og sammen har vi netop søgt penge til at udvikle Tech-trans-aktiviteten. Den slags samarbejder er yderst nyttige, og det er muligt, at vi skal gå endnu længere og lave mere forpligtigende samarbejder – men derfra og til at tale om egentlige fusioner mellem AU, AAU og SDU, der ligger i klart forskellige geografiske områder og er så relativt forskellige – det mener jeg ikke er aktuelt lige nu. Det skyldes ikke mindst, at der er nogle rekrutterings- og mobilitetshensyn, som vi

Lars Kruse/AU-foto

er nødt til at tage, siger Niels Chr. Sidenius.

– Der er i dag fem steder i Københavnsområdet, hvor man uddanner kemikere. Det er måske for mange – men fjerner man kemi på et universitet, går det ud over de interne muligheder for samarbejde. Så bliver det f.eks. kemi på Danmarks Tekniske Universitet, som skal samarbejde med fysik på Københavns Universitet og bioteknologi på Landbohøjskolen. Det kan måske lade sig gøre, når man som i dette eksempel ligger geografisk samlet, men det ville aldrig fungere mellem Odense, Ålborg og Århus, siger Niels Chr. Sidenius.

Et andet problem med fusioner er, at man risikerer, at forskningsmiljøerne låser sig selv fast inden for bestemte udviklingsmuligheder og måske ikke er så åbne for nye perspektiver.

– Der er jo ingen af os, der ved, hvordan fagene udvikler sig, hvornår det frugtbare samarbejde opstår både internt og eksternt. Havde vi f.eks. ikke haft fysik på Aarhus Universitet, så havde vi ikke et stærkt forsker-team inden for nano-teknologi, der i dag er et af vores indsatsområder i udviklingskontrakten, siger han.

Endelig peger Niels Chr. Sidenius

på, at det er særdeles hensigtsmæssigt med mindst ét andet sted inden for den samme kulturelle, økonomiske, politiske og institutionelle kontekst, som man kan spejle sig i. Derfor bør de større fag altid findes mindst to steder i landet.

Efter amerikansk forbillede

Skal man endelig tale om fusioner, så foreslår Niels Chr. Sidenius, at vi henter inspiration fra det amerikanske uddannelsessystem, f.eks. fra staten Wisconsin, der med et ind-

“ Niels Chr. Sidenius, rektor:

Det er ikke et formål i sig selv at blive organisatorisk landsdækkende.

byggertal på ca. 5,5 mio. minder en del om Danmark. Her har man et statsuniversitet i hovedstaden Madison, som dækker fagligt bredt. Universitetet er højt profileret på en række områder og satser effektivt på forskeruddannelsen. Rundt om i Wisconsin ligger en række mindre, ikke særlig forskningstunge universiteter, som uddanner til bachelor-niveau. Den videre uddannelse skal foregå på universitetet i Madison eller i en anden stat i USA.

– Hvis man vil forfølge den ameri-

kanske model i Danmark, er der ikke plads til fem eller seks meget stærke universiteter. Det vil svare til, at man gjorde KU til kerneenheden i Østdanmark og AU til kerneenheden i Vestdanmark, hvor man samler al styrken fra regionen, mens de andre universiteter vil bestå som mindre enheder uden den store forskningsindsats, suppleret af de nuværende CVU'er, siger Niels Chr. Sidenius.

– Modellen kræver dog, at det danske erhvervsliv efterspørger bachelorer fra universiteterne, og det er jo bestemt ikke tilfældet i dag. Større accept af regionale forskelle er nok også en forudsætning, siger Niels Chr. Sidenius, der tror, det er mere realistisk, at antallet af universiteter i Danmark i løbet af en årrække bliver reduceret til syv – seks eller måske fem.

– Så må vi se, hvordan de kan spille sammen indbyrdes og løse de regionale forventninger, siger han.

Elitemiljøer i Danmark

Regeringen har ikke lagt skjul på, at den ønsker forskning, uddannelse og innovation i den internationale elite, og at universiteterne skal være i stand til at konkurrere med de udenlandske universiteter om de studerende.

Udgangspunktet for at skabe elitemiljøer er de eksisterende faglige miljøer. Så må man støtte de steder, hvor der i forvejen er elite, selvom det kræver flere ressourcer og samling af nogle områder, mener rektor Niels Chr. Sidenius.

– Internationalisering og det at kunne tiltrække udenlandske studerende er et meget vigtigt satsningsområde. Men at få flere studerende fra udlandet er ikke et mål i sig selv – det er langt mere interessant at få skabt en tradition og et godt ry, så vi kan tiltrække nogle rigtig gode studerende også fra lande som USA, England og Australien, siger han.

– Det er en strategisk beslutning, om man vil gå efter et elitemiljø på universitetet, men jeg tror ikke, man organisatorisk eller politisk kan beslutte sig til at lave elitemiljøer. Udgangspunktet er de eksisterende faglige miljøer, og så må man støtte de steder, hvor der i forvejen er elite, uanset at det kræver flere ressourcer og samling af nogle områder. Det tror jeg godt, vi kan finde ud af at håndtere på universiteterne. Men vi kan ikke skabe en elite på Aarhus Universitet ved at lukke Humaniora, fordi vi vil fremme en elite på Naturvidenskab eller omvendt. Det er ikke en farbar vej, siger rektor.

Han er godt tilfreds med, at regeringen nu har lagt op til en økonomisk vækst på universiteterne efter en periode, hvor de økonomisk har stået i stampe.

– Desværre kommer en stor del af denne vækst som projektf finansiering. Det styrker ganske vist eliten her og nu, men det skaber ikke altid den kontinuitet, som eliteforskningsmiljøer også kræver.

“Uddannelsesimperialisme”

Flere universiteter herhjemme – med Aalborg som det klart mest markante eksempel – arbejder på at etablere undervisnings- og uddannelsesstilbud på landsplan.

– Det er ikke et formål i sig selv at blive organisatorisk landsdækkende. Det har dog altid været en tradition i Ålborg. De opererer f.eks. med ingeniøruddannelser i Esbjerg og har nu også etableret et samarbejde med Ingeniørhøjskolen i Ballerup. SDU arbejder på at etablere et brohoved på Sjælland ved Handelshøjskolecentret i Slagelse. Jeg har lidt svært ved at se pointen med disse initiativer. Skal man bruge mange ressourcer på at vedligeholde sin “uddannelsesimperialisme”, så går det jo fra det faglige i den sidste ende. Meget tæt samarbejde mellem institutioner skal derfor kunne begrundes både fagligt og geografisk. Ellers fremmer det ikke forsknings- og uddannelsesmiljøerne, siger rektor Niels Chr. Sidenius.

Anders Correll /ac@adm.au.dk

Den molekylære revolution

Med molekylær medicin som fokusområde i universitetets udviklingskontrakt har Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet bevidst valgt en topmoderne hat, men også en hat med den bredest mulige skygge, som flest mulige forskere kan være under – og forskningen vil stadig være af topkvalitet, påpeger dekan Søren Mogensen.

FOKUSOMRÅDE

Forskernes viden om, hvordan den mindste lille celle i menneskekroppen virker, udnyttes i disse år til at forbedre diagnostik, behandling og forebyggelse af en række sygdomme. Den udvikling betegnes samlet molekylær medicin. Det er gået stærkt i de sundhedsvidenskabelige forskningsmiljøer, siden forskerne i 2001 endeligt kunne meddele, at man havde fastlagt hele det humane genom med dets tre milliarder basepar, vores arvemasse. Det åbnede uanede muligheder for måder at diagnosticere, helbrede og forebygge på, forklarer dekan Søren Mogensen.

Det skelede han til, da han skulle udpege et muligt fokusområde til universitetets udviklingskontrakt. Endnu mere skelede han til, at det nye fokusområde skulle involvere så mange forskere som muligt på fakultetet – og gerne fra hele universitetet.

– Jeg har det synspunkt, at udviklingskontrakten skal give forskerne så høj en grad af medejerskab som overhovedet muligt, og det gør molekylær medicin som område, for det involverer forskere både fra vores basale institutter i Universitetsparken og fra afdelingerne under universitetshospitalet. Altså fra grundforskningen til sygesengen så at sige. Der vil næsten ikke være den forsker ved fakultetet, som ikke har noget at byde ind med på det område, siger dekanen.

Han har derfor bevidst fravalgt at udpege et fokusområde, hvor få af fakultetets forskere allerede er markante – og så give dem muligheden for at blive endnu stærkere i den internationale konkurrence.

– Vi kunne godt have et meget snævert område som sukkersygeforskningen. Det er en gammel tradition, der går 50 år tilbage på Aarhus Universitet. Eller vi kunne have valgt biomembranforskningen. Det var der, Jens Chr. Schou fik sin nobelpris, og alle Schous elever sidder i dag som professorer på vores basale institut for biomembranforskning. Dermed ville vi have gjort få forskere meget glade, men 90 procent af forskerne ville have sagt, at de ikke følte medejerskab for fokusområdet. De molekylære metoder er derimod også aktuelle for sukkersygeforskerne og biomembranforskerne, så de er med på den måde.

Laver om på Vorherres værk

Desuden fremhæver Søren Mogensen, at der virkelig er perspektiv i, at andre af universitetets fakulteter lader sig inspirere af temaet – også andre fakulteter end Det Naturvi-

denskabelige, som tydeligvis er oplagt med dets molekylærbiologiske institut, dets strukturkemi og nanoforskerne, som har blikket rettet mod sundhed og sygdom – den såkaldte life-science.

– Derudover er der en række aspekter ved det at implementere molekylær medicin, der andrager forskere fra de andre fakulteter. Der er etiske aspekter og filosofiske aspekter, for hvad er det nu for noget med, at vi begynder at pille ved det, som Vorherre har lavet til os, og begynder at kigge ham i kortene? Sådan er der nogle, der tænker. Og hvad betyder det for eksempel for det enkelte menneske, at man vil kunne lave en profil på folk, der viser, at vedkommende som 30-årig har en risiko for at få den og den sygdom? giver Søren Mogensen som indledende forslag til andre vinkler på den molekylære medicin.

Og han nævner flere i flæng, for der er også semantiske, sproglige aspekter, for hvordan skal vi forklare molekylær medicin, og hvilke ord kan man bruge i kommunikationen til befolkningen, så den ikke tror, molekylær medicin er noget, den skal være bange for? Endelig er der også sociologiske og psykologiske aspekter, så Det Samfundsvidenskabelige Fakultet også kan blive involveret, siger Søren Mogensen.

Forskning i nye kroge

Der vil blive udpeget en koordinationsgruppe, som får til opgave at definere en række undertemaer, og de skal så meldes ud vidt og bredt; derefter er det håbet, at forskerne ud fra deres egne forskningsinteresser giver deres bud på, hvad de vil kunne byde ind med og gerne vil gøre en indsats for i de kommende år. Undertemaerne vil være relativt bredt formulerede – som f.eks. sundhed, sygdom og ernæring – hvordan det hænger sammen. Et andet kunne være nanomedicin.

Pointen er, at fakultetsledelsen ikke vil diktere, hvem der skal hvad, eller hvad der skal forskes i. Forskerne må lade tankerne flyve, så ideerne kommer godt ud i krogene. Gerne nogle, som ikke har været i

spil før. Til gengæld kommer ledelsen med penge til at udføre ideerne for.

– Der vil blive stillet midler til rådighed. Vi har lavet en pulje på mellem seks og ni mio. kr. for den basale del af forskningen og regner med, at der kommer et lignende beløb fra hospitalsdelen af fakultetet. Og så kan jeg forestille mig, at Naturvidenskab også vil stille midler til rådighed, siger Søren Mogensen.

Bla. håber han, at der bliver penge til at skabe nogle tværfakultære kompetencecentre med specifikke faciliteter og udstyr, som alle kan komme og benytte sig af i deres analysearbejde.

Blandt verdens førende

Molekylær medicin er ikke et område, Aarhus Universitet har for sig selv. Konkurrencen er hård, fordi fokus er så skarpt på området efter kortlægningen af det menneskelige genom. Men Det Sundhedsvidenska-

Alice Hansen

FOKUS PÅ FORSKNING

I udviklingskontrakten med Videnskabsministeriet har Aarhus Universitet fastlagt seks fokusområder inden for forskningen. I en artikelserie sætter CAMPUS fokus på de områder, som universitetet frem til 2009 vil tildele særlig opmærksomhed.

De seks fokusområder er: globalisering, molekylær medicin, nano-science, religion som normsætter, teoretisk naturvidenskab og videnssamfundet.

kylær medicinske område. Vi har allerede stærke miljøer, og dem skal der kæles lidt ekstra for, understreger dekanen.

– *Hvad forventer I så at få ud af at kæle lidt ekstra for de miljøer?*

– Der er noget inden for forskningen, der hedder Mattæus-effekten efter Mattæus, der siger: Hvo, som haver, skal gives. Forstået på den måde, at de, som gives ekstra penge, har også mulighed for at søge flere penge eksternt. Det, at fakultetet viser, at vi satser på en bestemt gruppe, virker ganske enkelt som en blåstempling.

Bedre forskning

Og pengene skulle gerne udmøntes i bedre forskning frem for mere forskning.

– Det er ikke så meget vores ønske, at der skal komme mere forskning. Det skulle hellere give udslag i bedre forskning, så vi kommer til at publicere mere i de bedste tidsskrifter. Det vil så vise sig om fem år, om vi har formået at få flere artikler i de tunge tidsskrifter inden for dette område.

Derudover tænker Søren Mogensen også på udbyttet i forhold til omverdenen.

– Regeringen taler meget om forskning, der nytter, med slagord som "fra forskning til faktura", og også ud fra den betragtning er molekylær medicin et godt område for Aarhus Universitet. Danmark står stærkt inden for biotek- og farmaindustrien, som netop arbejder med ny medicin ud fra viden om, hvordan det fungerer inde i cellerne på det molekylære plan. Det er sådan i dag, at det, der var at opfinde inden for gammeldags medicin, er opfundet. Nu retter alle sig mod medicin, som er udviklet med et nøje kendskab til de molekylære sygdomsmekanismer. Så vores muligheder for at spille sammen med industrien bliver større. I sidste ende kommer det samfundet til gode i form af øget omsætning og bliver til gavn for patienterne.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

belige Fakultet på universitetet har for det første be- vist, at det kan gøre sig gældende på verdensplan. Den vel- estimerede specialavis for den glo- bale universitetsverden, *Times Higher Education Supplement*, har net- op i marts måned offentliggjort den nyeste ranking over verdens 100 bedste biomedicinske eller sund- hedsvidenskabelige fakulteter, og som det eneste universitet i Dan- mark er Aarhus Universitet med på listen med en placering som num- mer 54. For det andet har Det Sund- hedsvidenskabelige Fakultet netop en stærk position inden for moleky- lær medicin.

– Vi har noget at byde på, og vi skal ikke til at opfinde nogle nye områder på fakultetet på det mole-

Overraskelsen var slet ikke så stor

Den 25-årige medicinstuderende Signe Livbjerg har lige modtaget en pris for årets sejlsportspræstation for sin "imponerende og overraskende" bronzemedalje i Europajolle ved OL i Athen. Signe Livbjerg kunne godt være prædikatet "den store overraskelse" foruden – selv var hun ikke så overrasket.

TOPPRÆSTATION

Op til en stor afgørende eksamen vil den 25-årige medicinstuderende Signe Livbjerg næppe være typen, der melder offentligt ud, at hun forventer en tocifret karakter. Heller ikke, selv om hun inderst inde håber det og måske endda forventer det. Situationen er meget sigende i forhold til optakten til OL i 2004. Signe Livbjerg havde kæmpet sig til pladsen som Danmarks eneste deltager i Europajolle og lå på det tidspunkt som nummer otte på verdensranglisten. Det fik hende imidlertid ikke til at melde stort ud til medierne om sine medaljchancer og -håb, sådan som det så ofte ellers gør sig gældende for topatleter, og en avis som *Politiken* valgte at placere hende i en til lejligheden opfunden kategori: "Medaljhåb hvis alle andre udgår".

Øv at være den journalist, der har lagt ord til den dom, for flovheden må have været til at få øje på hos vedkommende, da Signe Livbjerg efter seks dages koncentreret sejlads trådte op på sejrsskamlen for at modtage bronzemedaljen.

– Jeg tog ikke til Athen og regnede med at få en medalje, for der var mange om buddet, men selvfølgelig håbede jeg på det. Jeg er bare ikke typen, der går ud og melder, at jeg skal ned og have en medalje. Jeg har det bedre med at underspile mig selv lidt, siger Signe Livbjerg, der er i gang med 6. semester på medicin ved siden af den professionelle sejlerkarriere.

Tvunget i ny båd

Selv otte måneder efter OL hænger prædikatet som "den store overraskelse" godt og grundigt ved. Signe Livbjerg har netop her i april fået prisen som årets sejlsportspræstation for sin "imponerende og overraskende præstation". Lidt irriterende er det efterhånden, indrømmer Signe, når hun bliver spurgt direkte til, hvordan det er at være den evige overraskelse.

– Jeg lå nummer tre under hele konkurrencen, som består af 11 sejlads på seks dage, så mere overraskende var det heller ikke, og jeg lå jo højt på verdensranglisten, understreger OL-debutant og -vinder Signe Livbjerg.

Om hun deltager i OL om tre år, er endnu uvist. Europajollen er taget af det olympiske program og erstattet med en

Per Heegaard

anden enmandsjolle – en såkaldt Laser Radial. Den prøver hun af nu, men gode chancer i den bådtype kræver mere af Signe end gode sejlerrevner. Hun vejer på nuværende tidspunkt 13 kilo mindre, end hvad der er optimalt for en sejler i den jolletype.

Lars Kruse/AU-foto

Medicin på hold

Hvis det ikke lykkes at markere sig på topniveau i laser-båden, overvejer Signe Livbjerg at finde en makker og sejle en tomandsjolle. Men også det skal være på absolut topplan. Det er alt eller intet for Signe Livbjerg.

– Sådan er det med mig. Enten-eller. Og jeg vil helst kunne det hele på en gang, siger hun efter at have erkendt, at det ikke kan lade sig gøre.

Medicinstudiet er af den grund flere gange blevet sat mere eller mindre på standby til fordel for sejlsporten. Og selv om det ærgrer hende at måtte gøre det, er hun parat til det igen, hvis muligheden for

OL-bronzevinder i Europajolle Signe Livbjerg læser medicin på 6. semester på Aarhus Universitet. Hun ved endnu ikke, om hun deltager i OL i 2008, så studiet igen må sættes på standby til fordel for sejladsen.

Den 25-årige medicinstuderende og OL-bronzemedaljevinder, Signe Livbjerg, prøver i øjeblikket laserjollen af. På det olympiske program afløser den Europajollen, som Signe fik sin OL-medalje i.

at deltage i OL igen kommer inden for rækkevidde. Det vil vise sig inden for de næste tre år, hvor Signe Livbjerg skal finde ud af, om hun kan gøre sig gældende i laserjollen eller som den ene sejler i en tomandsjolle. Og med fornyet status som debutant i enten den ene eller den anden bådtype genoplives paradoksalt nok hendes chancer for endnu engang at blive "den store overraskelse", men i baghovedet på de fleste danskere vil der næste gang nok trods alt ligge en ide om, at Signe Livbjerg er flere ligaer over et "medaljhåb hvis alle andre udgår".

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Tæt kamp om sø-trofæ

Det emmer af olympisk sitren over Universitetsparkens søer. Årets kapsejlad står mellem ærkefjender på kryds og tværs, og alle har helt særlige trumfer i ærmerne i år.

KAPSEJLADS

Årets kapsejlad på universitetssøerne er skudt i gang. Ikke med roklare padler, men på ord – og det er de store, der er taget i brug. Tjek f.eks. økonomernes officielle sejrskommuniké:

– Efter sidste års skuffende last minutederlag er den nye ØF-bestyrelse beredt på hævn. Vores mål er helt klart at

stå som eneherkere over Universitetsparkens søer. Vi anerkender den skarpe konkurrence og har derfor indgået en korridoralliance med det stærke Umbi-hold (medicinerne, *red.*) om en fælles front mod PF'erne (statskundskaberne, *red.*). Skulle det ikke lykkes at få sejren i hus, vil vores formand tage sin afsked fra bestyrelsen inden næste semester.

PF'erne lader sig dog ikke skræmme af ord:

– Vi går klart efter den moralske sejr, så vi overholder alle regler og sejler i en helt almindelig Fætter BR-gummibåd. Den er ikke så prangende, men vi tror på, at det er marginalerne, der giver sejren.

– Nu har det ikke tidligere givet jer en eneste sejr at overholde reglerne. Hvad skulle gøre udslaget i år?

– Vi er ikke gået så meget efter guld tidligere. Det gør vi i år. Medicinerne vinder kun, fordi de snyder. Det påstår vi i hvert fald.

Hverken den omtalte korridoralliance med ØF'erne eller beskyldninger om snyd får medicinerne op af stolene. I ro og mag udtaler folkene fra det sejrige Umbi-mandskab:

– Nu er vi jo jyder og passer på ikke at lyde alt for sejrssikre, men vi mener ikke, det vil være for meget at sige, at vi er helt sikre på at vinde igen i år.

– Hvorfor vinder I hvert år?

– Vi sejler og drikker hurtigst, og egentlig er vi helt uberørte af at høre om de andres taktik, for vi ror alligevel hurtigst.

I virkeligheden er det ikke så vigtigt for Umbi-mandskabet at slå PF'erne. Næ, deres ærkefjende er JUS'erne fra Jura. De har til gengæld også tænkt sig at give medicinerne kamp til stregen.

– Vi har købt ny gummibåd. Det er ren Birthe Kjær med den knaldrøde gumi-

båd. Det er en hurtig lille en med turbosider. Den er drønfræk. Desuden vil vi træne hver morgen fra klokken 7 til 8 i en uge op til kapsejladsen, lyder den officielle melding fra JUS'erne.

Ingen regner stud.scient.erne på TÅGE-KAMMERET's hold for den store konkurrent, og det kan godt vise sig at være en fejltilfælde.

– Vi vinder hvert år. Det, der går galt for de andre, er, at de ikke kan blive enige om reglerne. Vi sætter selv reglerne, og sidste år vandt vi så igen. Jeg ved ikke, hvad reglerne bliver i år, men jeg ved, at vi vinder igen, udtaler kammerets ceremonimester Magnus Roed Lauridsen.

Kapsejladsen finder sted onsdag den 4. maj kl. 12-18

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Populær prorektor

Katherine Richardson fik på en uge to nye tillidsposter i det danske forsknings- og uddannelsessystem. Først blev hun medlem af Højteknologifondens bestyrelse, og derefter fulgte posten som formand for den tremands-følgegruppe, som undervisningsminister Bertel Haarder udpegede til at være hans opmærksomme øjne på den nye gymnasireform, som træder i kraft efter sommerferien. Sammen med rektor Ove Poulsen fra Ingeniørhøjskolen i Århus og vicerektor Uffe Gravers Pedersen fra Europaskolen i Culham skal Katherine Richardson "vurdere kvaliteterne i de nye studieretninger og tænde en advarselsslampe, hvis det er nødvendigt," siger Bertel Haarder.

– Bertel Haarder kontaktede mig, og jeg syntes, det var en spændende opgave, for universitetet er meget interesseret i reformen, og hvordan den udmønter sig. Så det er fornuftigt, at vi er med. Fra mit arbejde i Karakterkommissionen kender jeg uddannelsessystemet, og ligesom i mit arbejde der vil jeg lytte og tænke – og give min mening, siger prorektor Katherine Richardson.

Når hun siger ja til den slags poster, overvejer hun sin egen habilitet som forsker og prorektor i forhold til opgaven.

– Jeg er meget opmærksom på eventuelle habilitetsproblemer, men jeg mener ikke, der vil være nogen i forhold til gymnasireformen. De, der måtte opstå i forhold til Højteknologifonden, mener jeg kan håndteres på en fornuftig måde. /scv

FREJA gav kvinderne et skub

FREJA-projektet resulterede i et større vækstlag af kvindelige forskere og betød især et gennembrud inden for naturvidenskab. Formanden for Det Frie Forskningsråd, professor Nina Smith, efterlyser lignende initiativer til at fastholde kvinder inden for forskning.

KVINDER I FORSKNING

Det kan betale sig at investere i kvindelige forskere. Lektor Helena Skyt Nielsen fra Institut for Økonomi er ikke i tvivl. De penge, staten i 1998 afsatte til at gøre kvindelige forskere mere synlige, har både gødet vækstlaget og ført til flotte forskningsresultater. Ikke mindst inden for naturvidenskab, hvor fraværet af kvindelige forskere er mest slående.

– FREJA-programmet var en god måde at få tempo på udviklingen, siger Helena Skyt Nielsen, som anbefaler at gentage projektet i en eller anden form, der tilgodeser kvindelige forskere. Hun mener dog ikke, det på længere sigt skal være strategien.

– Men hvis man bare lader udviklingen gå sin gang, går det utrolig langsomt, før vi ser flere kvindelige forskere på universiteterne, siger lektoren, der i dag er eneste fastansatte kvinde på Institut for Økonomi.

Sammen med tre andre kvinder tog Helena Skyt Nielsen initiativ til at samle op på FREJA-programets resultater. Og de er samlet set flotte, konstaterer de og fremhæver seks projekter med stor videnskabelig gennemslagskraft, der samtidig indlejrede unge kvindelige forskertalenter.

– Ikke alle var en bragende succes. Især inden for humaniora betegner nogle projektet som et slag i luften, fortæller Helena Skyt Nielsen.

En succeshistorie

De fire kvinder, hvoraf to selv har deltaget i FREJA-projekter, fremhæver bl.a. et projekt inden for "Teknologi og produktion" ledet af Anja Boisen, som i dag er professor på Mikroelektronikcenteret ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU). Før hun fik sin bevilling på fire millioner kroner, var hun ved at opgive sin forskerkarriere, men blev så hurtigt lektor og siden professor.

FREJA-projektet affødte bl.a. en række videnskabelige publikationer, og forskningen resulterede også i flere patenter inden for mikrobielt baserede sensorer. Desuden lagde det grunden for den højteknologiske virksomhed Cantion A/S, og i forskningsgruppen på DTU er godt halvdelen af staben kvinder. Her er man ikke i tvivl om, at den kvindelige forskningsleder var afgørende for den udvikling.

Value for money

– FREJA gav i høj grad "value for money", fastslår professor Nina Smith, der ved siden af sit professorat på Handelshøjskolen i Århus bl.a. er formand for Det Frie Forskningsråd og medlem af en tænketank under Videnskabsministeriet, der skal komme med forslag til, hvordan flere kvinder kan komme ind i forskningsverdenen.

– FREJA skulle være en succes, så forskerne har lagt sig i selen, siger Nina Smith og understreger den ekstreme konkurrence, da pengene blev uddelt.

– Der var mange projekter at vælge imellem, sig hun og betegner siger som "lidt inhabil", da hun selv blev leder af et af FREJA-projekterne.

– Jeg var gammel i faget på det tidspunkt, men ville gerne gøre noget ved, at jeg var den eneste kvinde i provinsen inden for nationaløkonomi. Og det synes jeg er lykkedes i overvældende grad. Jeg venter, der i de kommende år vil komme flere professorer fra gruppen, for det er kvinder med en stejl kurve i publiceringen, siger professoren. Med projektet havde hun held til at fastholde en række kvinder i en forskerkarriere, fordi det gav mulighed for at stille dem en

postdoc-stilling i udsigt.

Nina Smith ser gerne flere initiativer som FREJA, hvor forskerne er i konkurrence om pengene.

– Inden for forskningspolitikken er vi imidlertid forsigtige med at lave nye separate pengeskasser som i "cigarkasseperioden". Men det er vigtigt og nødvendigt med virkemidler og initiativer, som støtter de unge og specielt de unge kvinder, fastslår Nina Smith.

Det betaler sig at støtte kvinders forskning!
www.fera.dk

Helge Hollesen / campus@au.dk

FREJA-PROJEKTET

FREJA-projektet fik 78 millioner kr. på Finansloven i 1998. Projektet skulle øge antallet af kvindelige forskere i Danmark og styrke udnyttelsen af det danske forskerpotentiale.

FREJA står for Female Researchers in Joint Action.

FREJA byggede på en dispensation fra Ligestillingsloven. I tilfælde af lige kvalifikationer kunne pengene tildeles det underrepræsenterede køn inden for et givet forskningsfelt.

327 forskergrupper søgte penge. De 307 var ledet af kvinder. Programmet finansierede 16 projekter.

Blandt de kvindelige forskere er ni blevet professorer, og flere er erklæret professoregnede.

16 af de involverede kvinder er gået fra midlertidige til faste forskerstillinger.

Mindst 11 ph.d.-studerende er nu adjunkter, og mindst 13 forskningsassistenter er siden begyndt på en ph.d.-uddannelse.

Enkelte forskningsprojekter har ført til patenter.

AARHUS UNIVERSITETSFORLAG

1985-2005

20-års jubilæumsudsalg

Onsdag d. 27., torsdag d. 28. og fredag d. 29. april 2003, kl. 10-15
i vores lokaler på Langelandsgade 177

Masser af bøger til 30 kr. pr. stk.

NB! 5 stk. for 100 kr.

30 % rabat på alle vores ikke-nedsatte titler

NB. Gælder kun i udsalgsperioden

AARHUS UNIVERSITETSFORLAG • Langelandsgade 177 • 8200 Århus N • Tlf.: 8942 5370 • www.unipress.dk

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

PH.D.-GRADEN

Forelæsninger

HUM

Med henblik på erhvervelsen af ph.d.-graden i filosofi forsvarer cand.mag. **Anne-Marie Christensen** ph.d.-afhandlingen: "Entschuldige nichts, verwischte nichts, sieh und sag, wie es wirklich ist – Wittgensteins opfattelse af etik", fredag den 6. maj 2005 kl. 13.00 præcis i Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus, Fredrik Nielsens Vej. Bedømmelsesudvalget: Professor, ph.d. Lars Hertzberg, Department of Philosophy, Åbo University, Finland, lektor, ph.d. Lars Binderup, Institut for Filosofi og Religionsstudier, SDU og lektor, dr.phil. Steen Brock (formand), Institut for Filosofi og Idéhistorie, Aa.U. Afhandlingen er fremlagt på Afdeling for Filosofi.

SUN

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.med. **Kaare Schøtt Mai** den 17. maj 2005, kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen: "Psykosociale konsekvenser af screening for type 2 diabetes". Forsvaret finder sted i Det Samfundsmedicinske Auditorium, bygning 262.

LEGATER

Maleren Knud Fløystруп's Mindelegat

I henhold til legatets kongeligt konfirmerede fundats uddeles legatet årligt og skal tilfalde en eller flere værdige og trængende mandlige studenter fra Bornholm til gennemførelse af studier ved universitet eller læreanstalt eller til gennemførelse af anden uddannelse.

Ansøgningsfristen udløber tirsdag den 17. maj 2005. Yderligere oplysninger på: www.au.dk/meddelelser.

British Import Unions studielegater

For det akademiske år 2005/2006 kan der fra British Import Union uddeles et eller flere legater til et videregående erhvervsøkonomisk eller erhvervssprogligt studium i Storbritanien på Master- eller ph.d.-niveau.

Ansøgningsfrist 10. maj 2005. Yderligere oplysninger på: www.au.dk/meddelelser

Skovtaksator Jørgen Aarestrup's Fond

yder legater til mindrebemidlede studerende med alvorlig sygdom. Legatets formål er at yde hjælp til dygtige mindrebemidlede studenter eller studiner, der

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.med. **Torben Østergaard** den 4. maj 2005, 14.00 et offentligt forsvar med titlen: "Aspects of insulin resistance and physical fitness in first-degree relatives of patients with type 2 diabetes. The effects of exercise training". Forsvaret finder sted i Medicinsk afdeling M's Auditorium, Bygning 3, 3. sal, Århus Sygehus, Nørrebrogade.

SAM

Med henblik på erhvervelse af den juridiske ph.d.-grad forsvarer cand.jur. **Eva Aaen Skovbo** sin afhandling "Erstatning for ophavsretlige krænkelse" ved en offentlig ph.d.-forelæsning: fredag den 13. maj 2005 kl. 13.00 auditorium 455, bygning 340 med efterfølgende reception i lokale 425, bygning 340. Forelæsnings titel er: "Ophavsretslovens § 83 – teori og praksis" Bedømmelsesudvalget består af: professor, lic.jur. Bent Iversen, Aarhus Universitet lektor, ph.d. Thomas Riis, Handelshøjskolen i København landsdommer Lars Lindencrone Petersen, Østre Landsret

er ramt af en alvorlig sygdom, således at beløbet fortrinsvis anvendes til rekreationsophold eller –rejse. Ansøgningsfrist 15. maj 2005. Det fulde opslag kan ses på www.au.dk/meddelelser.

Ella og Holger Andersens Studielegat

Kan søges af sønderjyske og sydslesvigske kandidater med studentereksamen i latin og/eller græsk til videnskabelig uddannelse inden for disse fag. Subsidiært til uddannelser, hvor latin og/eller græsk indgår. Dimittender fra Haderslev Katedralskole vil blive foretrukket. Ansøgningsskema kan rekvireres på SU-kontoret eller Haderslev Katedralskoles kontor.

Ansøgningsfrist 1. maj 2005, og bedes fremsendt til: Rektor Lars Kofoed-Jensen, Haderslev Katedralskole, Postboks 135, 6100 Haderslev.

Haderslev Katedralskoles Studenterlegater

Kan søges af studenter, der er udgået fra Haderslev Katedralskole. Ansøgningsskema kan rekvireres på SU-kontoret eller Haderslev Katedralskoles kontor. Ansøgningsfrist 1. maj 2005, og bedes fremsendt til: Rektor Lars Kofoed-Jensen, Haderslev Katedralskole, Postboks 135, 6100 Haderslev.

KONGRESSER

"Surrealism Laid Bare, Anew"

4th International Symposium on Surrealism den 13.-15. maj 2005 at West Dean College, West Dean, Chichester, West Sussex PO18 0QZ, England. Yderligere oplysninger og tilmeldingsblanketter kan udleveres fra Journalkontoret 8942 1151.

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærerne på: www.perst.dk

STILLINGER

TAP-STILLINGER

Musik- og teatertekniker

Ved Institut for Æstetiske Fag er en fuldtidsstilling til at varetage udvikling, vedligeholdelse, instruktion i samt administration af instituttets digitale og analoge audiovisuelle og scenetekniske udstyr ledig til besættelse pr. 1. august 2005. Ansøgningsfrist 9. maj 2005, kl. 12.00. Det fulde opslag kan ses på www.au.dk/meddelelser

UNDERVISNINGSSASSISTENTER

For alle opslag af stillinger som timelønnet undervisningsassistent gælder følgende: *Ansøgningen skal indeholde oplysninger om og dokumentation for faglige og pædagogiske kvalifikationer samt oplysning om evt. fuldtidsbeskæftigelse andetsteds samt CPR-nr. Timeløn og øvrige ansættelsesvilkår i henhold til den til enhver tid gældende aftale mellem staten og AC. Frigørelsesattest vil være indeholdt i ansættelsesbrevet. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.*

Det Naturvidenskabelige Fakultet

Ved Det Naturvidenskabelige Fakultet er der i efterårssemesteret 2005 en række studenterundervisere/undervisningsassistentstillinger til besættelse. Stillingerne kan besættes med såvel færdiguddannede kandidater som studerende ved de pågældende fagområder.

Ansøgning skal ske på særlige ansøgningsskemaer, der kan fås i informationen på Institut for Matematiske fag og ved Det Naturvidenskabelige fakultet. Ansøgningsfrist 9. maj 2005, kl. 12.00. Det fulde opslag kan ses på www.au.dk/meddelelser

STUDENTERUNDERVISERE OG FAGLIGE VEJLEDERE

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om faglige og pædagogiske kvalifikationer. Aflønning i henhold til finansministeriets overenskomst med SUL (Studenterundervisernes Landsforening). Ansøgningen skal indeholde CPR-nr. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

STUDENTERUNDERVISERE

Studenterinstruktor i statsforfatningsret

Ved Juridisk Institut, Afdelingen for Offentlig Ret, er en eller flere stillinger som studenterinstruktor på bacheloruuddannelsen ledige til besættelse pr. 1. september 2005. Fagområde: Offentlig ret med særligt henblik på statsforfatningsret. Ansøgningsfrist 17. maj 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-215/3-105. Se: www.au.dk/meddelelser

FAGLIGE VEJLEDERE

Nordisk Institut

En stilling som studenterstudievejleder er ledig til besættelse pr. 1. juni 2005. Stillingen omfatter vejledningsopgaver og afholdelse af diverse informationsmøder for instituttets studerende.

Studievejlederens arbejdsopgaver stiller krav til både skriftlige og mundtlige formidlingsfærdigheder.

Det forventes, at ansøgere til stillingen har et bredt kendskab til instituttet og dets studiestruktur, og det kræves, at ansøgere til stillingen har bestået minimum grunduddannelsen sommeren 2005, dog ikke nødvendigvis grunduddannelsen på Nordisk.

Stillingen omfatter 24 timer om måneden, hvoraf ca. 20 er vejledningstimer. Resten udgør mødeaktivitet og informationsmøder for instituttets studerende.

Nærmere oplysning om stillingen kan fås ved henvendelse til studieleder Dan Ringgaard 8942 1896 eller Studievejledningen 8942 1888.

PS: De, der søgte den nyligt opslåede stilling til besættelse d. 1. april i år, kan nøjes med at bekræfte deres interesse for denne stilling i et brev til Journalkontoret.

Redigeret af Journalkontoret,

Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151.

Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i ulige uger – 10 dage før udgivelse.

Journalkontoret forbeholder sig ret til – i den trykte avis – at forkorte opslagene med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger.

Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk

Se deadlines på www.au.dk/da/adm/journal/meddel/

Ansøgninger indsendes til Aarhus Universitet, Journalkontoret, Nordre Ringgade 1, 8000 Århus C og må være Journalkontoret i hænde senest d. 2. maj 2005, kl. 12.00. Ansøgere der kommer i betragtning, vil blive indkaldt til samtale d. 11. maj 2005. Ansøgningen mærkes: 2005-215/1-169.

ØVRIGE OPSLAG

Ved Aarhus Universitet er nedenstående stillinger opslået ledige. Opslagenes fulde ordlyd vil fremgå af fakulteternes hjemmesider.

HUM

Ved Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Afdeling for Antropologi og Etnografi, er et lektorat i sundhedsantropologi ledig til besættelse 1. august 2005. Ansøgningsfrist 9. maj 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes 2005-212/1-75.

Genopslag

1 adjunkt/lektorstilling i informationsvidenskab, Institut for Informations- og Medievidenskab. Til besættelse snarest muligt. Ansøgningsfrist tirsdag den 17. maj 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-212/1-72. Opslaget kan ses på web-adressen: <http://www.hum.au.dk/stilling>

SUN

Ved Onkologisk afdeling D, Århus Sygehus, Nørrebrogade er en stilling som klinisk assistent ledig til besættelse den 1. juli 2005. Ansøgningsfrist 2. maj 2005. Ansøgningen mærkes: 2005-212/2-133.

ANDRE INSTITUTIONER

Kongelig Dansk Ambassade i Madrid, Spanien

Der opslås 1 praktikophold ved ambassadens handelsafdeling i perioden 1. september 2005 til 30. juni 2006. Ansøgningsfrist 3. maj 2005. Det fulde opslag kan ses på www.au.dk/meddelelser

BOLIG

Til leje

Villa i nærheden af Aarhus Universitet udlejes i juli måned 2005 til danskere eller udlændinge med tilknytning til Aarhus Universitet. Mobil 2325 1575

Søges

Canadisk gæsteforsker med hustru og 2 børn søger 3-4 værelses møbleret lejlighed eller hus under ophold ved Afdeling for Engelsk i perioden 01.08.05 - 31.12.05 (evt. 31.01.06). 8642 6501, Jane Lücke Didriksen email: engljd@hum.au.dk

Byttes

Byttelejlighed Århus – Kbh. To-værelses Trøjborg-lejlighed på 57 kvm. med toilet, bad og altan. Fri vask og mulighed for bredbånd. Tæt ved skov og strand. Husleje 4000,- ekskl. forbrug. Byttes med tilsvarende lejlighed i København i perioden 01.07.05 - 01.07.06 eller efter aftale. Karen L. Kristoffersen, 8616 7412 / Jens Trabolt, 2566 4615 email: karenlisbeth@hotmail.com eller jens.trabolt@aller.dk

Boligannoncer

Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C., Tlf. 8942 1164. vedlagt 30 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk indbetales beløbet med angivelse af navn på 3635 - 4809 5008 45.

Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk

KALENDER

25. APRIL-13. MAJ

KIRKEBY INCEST I ÆGYPTEN

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

Mandag 25.**KL. 19.30. DANMARKSHISTORIEN PÅ 2 TIMER**

Hvordan er det nu lige, historien hænger sammen - og hvad er egentlig de vigtigste begivenheder i Danmarks historie? Lektor Carsten Porskrog Rasmussen giver som historiker sin prioritering af de vigtigste begivenheder og forandringer i den danske historie - fra begyndelsen til i dag. Kr. 25,- for ikke-medlemmer. Nordhavnsvej 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Tirsdag 26.**KL. 19-21. VIDENSKABSCAFÉ**

Liv - i rummet og på jorden. Debat og dialog om livet, døden og marsmænd med astrofysiker Anja Andersen, teolog Viggo Mortensen og biolog Christian Baron. Gratis entré. Planetariet, Steno Museet, C.F. Møllers Allé. Arr.: Videnskabscaféen i Århus.

KL. 20. BIG BAND BRAG SOUND OF SWING

Gratis koncert med Århus MGK Big Band og Upstairs Big Band. Nordhavnsvej 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

KL. 19. EINSTEINS MIRAKULØSE ÅR, 1905

I den første af en række Einsteinforelæsninger i anledning af Verdensfysikåret diskuterer lektor Brian Bech Nielsen indholdet og betydningen af de tre fundamentale afhandlinger, som Albert Einstein skrev inden for nogle få måneder, og som revolutionerede den klassiske fysik. Gratis adgang. Søauditoriet. Se også www.phys.au.dk Arr.: Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus.

Onsdag 27.**KL. 10. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP**

Excursion to the Estate Clausholm Castle.

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR

Prof. James Phelan on Narratology Today. Lok 124, Kasernen, Langelandsvej 139. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

KL. 19. H.C. ANDERSEN-GUDSTJENESTE

Gudstjenesten åbner op for digterens eventyrbog for at belyse livets gode og knap så gode sider. Møllevangskirken. Arr.: Studentermenigheden.

KL. 20. DADUNK SPILLER KLODS HANS

Et musikalsk show med energi, humor, tønder og stegepander. Entré kr 30,-, ikke-medlemmer kr. 50,-. Nordhavnsvej 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Torsdag 28.**KL. 12.15. HIBRIDISMO CULTURAL EN AMÉRICA LATINA**

Conferencia, prof. dr. Carlos Maciel, Université de Nantes. (La conferencia se dictará en español). Lok. 223, bygn. 453, Nobelparken. Arr.: Brasiliansk og Latinamerikastudier

KL. 13-17. FANTASTISKE STEDER

Tværfagligt seminar om iscensættelse og oplevelse af provinsens steder i Norden i en global markedskultur. Mere på www.hum.au.dk/ckultur Mødesal 2, Studenternes Hus. Arr.: Center for Kulturforskning

KL. 14.15. BIRC SEMINAR

Brian Vinter, Dept. of Mathematics & Computer Science, SDU, on Minimum intrusion Grid. Kollokvium 02, Building 090, Hoegh-Guldbergs Gade 10 Abstracts at www.birc.au.dk/activities/BiRCSeminar Arr.: Bioinformatics Research Center.

KL. 15.15. SCIENCE CENTRE

i krydsfeltet mellem naturvidenskaben, skolen, virksomhederne, forskningen og den livslange læring. Direktør Asger Høeg, Experimentarium, København. Institutkollokvium. Koll. G4, bygn. 532, Ny Munkegade. Arr.: Steno Institutet.

KL. 19. INCEST I ÆGYPTEN

Lektor, mag.art. Paul John Frandsen, Carsten Niebuhr Institutet, Københavns Universitet. Museet holder ekstraordinært åbent fra kl. 18-19, så man bl.a. kan besøge den lille ægyptiske samling, hvor hovedattraktionen er en mumie fra ca. 1000 f.Kr. Fri entré. Antikmuseet, bygn. 414. Mere på: www.daes.dk Arr.: Dansk Ægyptologisk Selskab og Antikmuseet.

KL. 19.30. FRIHED TIL FORSKELLIGHED

Rune Engelbreth Larsen, formand for Minoritetspartiet. Preben Hornung stuen, Studenternes Hus. Arr.: Idéhistorisk Forening.

KL. 19.30. KUNSTNEREN SOM POLYHISTOR

Idéhistorikeren Lars Morell om forholdet mellem kunst og videnskab specielt hos Per Kirkeby. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.

Fredag 29.**KL. 16.30-18. DANSKERNE HAR FÅET NYT ARBEJDE**

Debatmøde om rammerne for det innovative arbejde. Tilmelding på www.turbulens.net/fredagd29april/ Nordhavnsvej 1. Se www.studenterhusaarhus.dk Arr.: Turbulens.net og STUDENTERHUS ÅRHUS.

Mandag 2.**KL. 13.15. GRUNDTVIG I DEN 3. VERDEN**

Prof. Asoke Bhattacharya i forelæsningsrækken Grundtvig og grundtvigianismen. Auditorium A 1, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Center for Grundtvigstudier.

KL. 15. JEAN MONNET LECTURE

Great Britain and the EU. Nils Arne Sørensen, Senior Lecturer, Institute of History and Civilization, University of Southern Denmark. Building 324, auditorium 025. Arr.: Jean Monnet Center.

Tirsdag 3.**KL. 13.15. ARKÆOLOGIEN, SAMARBEJDSPOLITIKKEN OG DEN NATIONALSOCIALISTISKE DIKTATURSTAT.**

Modstand, opportunisme eller faustisk pagt? Temadag i anledning af 60 års-dagen for Danmarks befrielse. Tilmelding: jens.andresen@hum.au.dk Foredragssalen, Moesgård. Arr.: Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik.

KL. 19. BOHR-EINSTEIN DIALOGERNE

I den anden af en række Einsteinforelæsninger i anledning af Verdensfysikåret sætter professor Klaus Mølmer fokus på diskussionen om kvanteteorien,

PETER LUND MADSEN ANDERS LUND MADSEN TRINE DYRHOLM

NU PÅ
DVD

MR. NICE GUY

Hvor kommer vi fra? Hvem er vi? Og hvordan synes vi selv det går?
Et videnskabeligt comedy show om menneskehjernens udviklingshistorie
Illustreret videnskab på speed

★★★★★ "fandens underholdende" Pol
★★★★★ "intet mindre end formidabelt" EB
★★★★★ Urban

Kåret som årets show i Berlingske Tidende

ARBEJDSLIV

60 ÅR EFTER BESÆTTELSEN

ER LIVET NOGET VÆRD?

EINSTEIN-FORELÆSNINGER

STRESS

som også er emnet for filmen *Københavnertolkningen*, der vises denne aften fulgt af uddybende kommentarer og diskussion. Gratis adgang. Søauditoriet. Se også www.phys.au.dk
Arr.: Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus.

KL. 19.30. DISPUTATSPRÆSENTATION:
Lektor Jens Peter Schjødt om sin afhandling *Initiation, liminalitet og tilegnelse af numinøs viden*. Mødelokale 2, Studenternes Hus.
Arr.: Religionsvidenskabelige Forening.

Onsdag den 4.
KL. 10. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
End-of-semester party. Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 19. FORSONING
Professor i konfliktmægling Vibeke Vindeløv om forsoning som et muligt alternativ til konflikter på det personlige, samfundsmæssige og storpolitiske plan. Rødkløvervej 3. Arr.: Studentermenigheden.

KL. 19. HAR DE NATIONALE IDENTITETER DYBE RØDDER?
Lektor Anders Bøgh, Jean Monnet-professor Uffe Østergård og lektor Jens Rahbek Rasmussen diskuterer national identitet og nationalstaten i historisk perspektiv. Mødelokale 2, Studenternes Hus.
Entré kr. 25,-. Arr.: Historia.

KL. 19. OVERSETE FILOSOFER
Under forårets tema “Det 20. århundredes mest oversete filosoffer” taler Mogens Pahuus om Lipps. Entré kr. 25,-. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Mere på www.hum.au.dk/filosofi/FF/ Arr.: Filosofisk Forening.

KL. 21.30. KONCERT
Blueprint Issue spiller melodisk groovy rock. Gratis adgang. Nordhavnsgade 1.
Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

Mandag 9.
KL. 13.15. AT VÆRE GRUNDTVIGSK I DAG
Redaktør, ph.d. Henrik Wigh-Poulsen i forelæsningsrækken *Grundtvig og grundtvigianismen*. Auditorium A 1, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Center for Grundtvigstudier.

KL. 15. JEAN MONNET LECTURE
Is There Such a Thing as European Values? Per Mouritsen, Senior Lecturer, Dept. of Political Science, University of Aarhus. Building 324, auditorium 025.
Arr.: Jean Monnet Center.

KL. 15.15. ER LIVET NOGET VÆRD?
Den etiske diskussion om bioteknologiske indgreb i det begyndende menneskeliv og naturen er emnet for adjunkt Mickey Gjerris, Center for Bioetik og Risikovurdering, Den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, i foredragsrækken *Livets grænser*. Se mere på www.teo.au.dk Mødelokale 1, Studenternes Hus,
Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.

Tirsdag 10.
KL. 13. IVÆRKPARAT
Oplæg om iværksætteri, krav til den gode iværksætter, brug af netværk, branchekendskab og andre elementer, der kommer i spil, når man starter sin egen virksomhed. Desuden iværksætterpanel med studerende og kandidater, der har startet egen virksomhed. Aud. 1, Det Teologiske Fakultet. Mere på www.teo.au.dk Arr.: Det Teologiske Fakultet og Det Humanistiske Fakultet.

Onsdag 11.
KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR
Ph.d.-stipendiat Jacob Lund Pedersen om Beckettsk (de)subjektivering – Udsigelsens paradoksaltet Lok 124, Kasernen, Langelandsgade 139.
Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

KL. 14.15. HÅNDTER DIN STRESS OG BLIV KLOGERE
Uoverskuelige og udefinérbare krav til arbejdsindhold og -form er ofte grunden til stress og usikkerhed. Cand.psych. Flemming Jensen er forfatter til bogen *Musiker for alvor og sjov* og har i sit arbejde med musikere og stresshåndtering udviklet en række konkrete redskaber, der kan overføres til mange andre “bløde” arbejdsfelter, hvor kravene ikke er direkte målbare og derfor ofte heller ikke synlige, såsom at iværksætte sin faglighed. Tilmelding senest tre dage før arrangementet, tlf. 8942 5900. Finlandsgade 25.
Arr.: Center for Entrepreneurship.

Torsdag 12.
KL. 14.15. BIRC SEMINAR
Jan T. Pedersen, H. Lundbeck A/S, on Analysis of G-protein coupled receptor binding sites. Kollokvium 02, Building 090, Hoegh-Guldbergs Gade 10 Abstracts at <http://www.birc.au.dk/activities/BiRCSeminar>
Arr.: Bioinformatics Research Center.

Fredag den 13.
KL 14. TILTRÆDELSESFORLÆSNING
I anledning af sin tiltrædelse som professor med særlige opgaver i almen medicin holder Bo Christensen forelæsnningen “Forebyggelse af hjertekarsygdom i almen praksis – fra fordomme til fremtid.” Auditoriet i Det Samfundsmedicinske Hus, Bartholins Allé, Bygning 262. Efterfølgende reception i bygning 260.
Arr.: Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

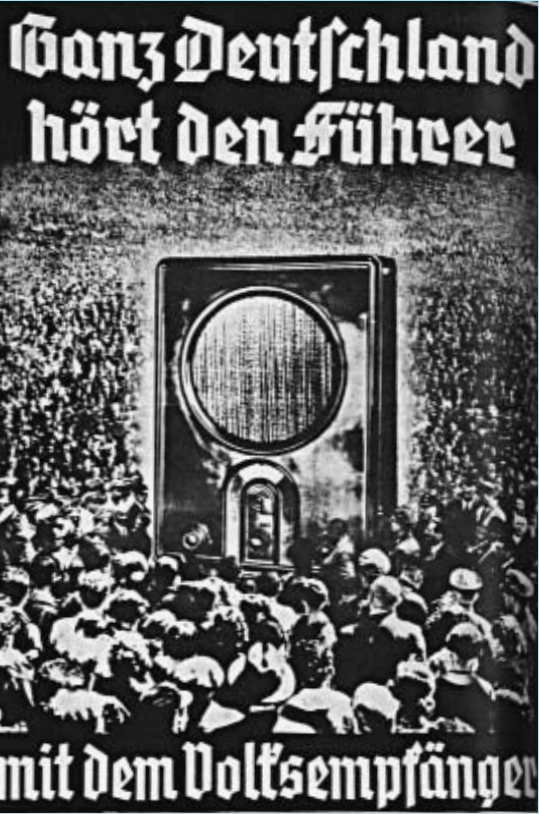
KL. 19. KONCERT
Indierock med Armé, Pollyanna, Mimas og Geanie Dean. Entré kr. 40/60,- . Nordhavnsgade 1.
Arr.: Ætcetera og sTUDENTERHUS ÅRHUS.

BERIGTIGELSE

På forsiden af CAMPUS nr. 7 skrev vi, at Universitetet i Oslo oprindeligt var et dansk universitet. Det er ikke korrekt. Det har hele tiden været et norsk universitet, men det blev oprettet, mens Norge stadig var under dansk herredømme og med tilladelse fra den danske konge, Frederik den 6.

redaktionen

Nazisterne udnyttede radioen effektivt. Her er det en reklame for den billige “Volksempfänger”, som kun kunne tage tyske stationer. For langt de fleste tyskere var kontakten med magthaverne nogenlunde som på billedet: modtagelse af taler og befalinger.

VENNER, FJENDER OG TOTALITARISME

Nazisme og andre totalitære ideologier bliver over to dage behandlet på et symposium, som professor Mehdi Mozaffari, Institut for Statskundskab, har arrangeret.

Her vil en række forskere diskutere begreberne venskab og fjendskab, som ikke knytter sig specifikt til totalitære ideologier og regimer. Men de er relevante for at forstå de strategier og metoder, som disse regimer tager i brug for at identificere fjender og venner.

Forskere fra idéhistorie, politologi, litteratur og kunst, historie og religion vil diskutere fænomener og begreber som totalitarisme, fjendskab, venskab samt civilisation – barbari og det forhold, stalinismen, fascismen, nazismen og islamismen har til disse emner.

Deltagelse i symposiet kræver ingen tilmelding, og alle interesserede er velkomne.

TOTALITARISME: VENSKAB OG FJENDSKAB
Torsdag den 28. kl. 13.30-18 og fredag den 29. april kl. 9.30-16.
Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus
Se også www.ps.au.dk

ERHVERVSLIVET MØDER STUDERENDE I KRYDSFELT

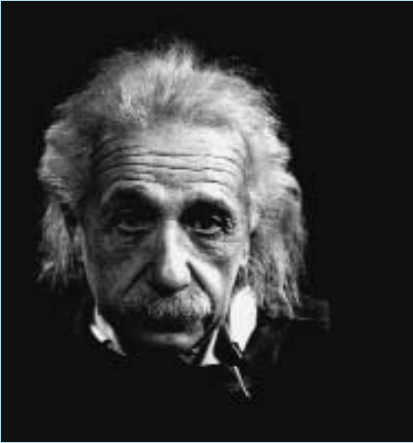
Jobmulighederne i Århus er i fokus for et nyt initiativ, hvor en række virksomheder vil fortælle studerende om mulighederne for en erhvervskarriere i det østjyske. Krydsfelt Århus05 hedder det nye samarbejde, der skal give studerende indblik i vejen fra studieliv til erhvervsliv. Samtidig er det ambitionen at åbne de studerendes øjne for de muligheder, deres uddannelse giver, frem for at fokusere på begrænsningerne.

På Krydsfelt Århus05 deltager omkring 25 virksomheder, der hver sender tre-fire medarbejdere med en videregående uddannelse for at repræsentere så mange forskellige uddannelser som muligt. Målet er både at vise eksempler på jobmuligheder i landsdelen og at give inspiration til jobsøgningen ud fra medarbejdernes personlige historier.

sTUDENTERHUS ÅRHUS og Studenterlauget ved Handelshøjskolen i Århus står bag arrangementet i samarbejde med Aarhus Universitet, Ingeniørhøjskolen i Århus samt Handelshøjskolen i Århus .

KRYDSFELT ÅRHUS05
Rådhushallen
Torsdag den 12. maj kl. 9.30-17.

FORELÆSNINGER OM EINSTEIN

Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus markerer i samarbejde hundredåret for Albert Einsteins epokegørende skrifter, der revolutionerede fysikkens verdensbillede. Det sker med seks Einstein-forelæsninger, der samtidig markerer, at 2005 er Verdensfysikår.

Lektor Brian Bech Nielsen lægger ud den 26. april med en forelæsnung om de tre afhandlinger, Einstein skrev i 1905, og deres betydning for den moderne fysiks gennembrud. Senere følger professor Klaus Mølmers foredrag om dialogerne mellem Einstein og Niels Bohr, der er behandlet i filmen *Københavnertolkningen*, som vises i samme forbindelse. Forårets arrangementer afsluttes med professor Helge Kraghs forelæsnung om “Fysik, kriser og kultur”. Senere følger yderligere tre forelæsninger, der endnu ikke er fastlagt.

EINSTEIN-FORLÆSNINGER
26. april, 3. maj og 17. maj kl. 19.
Søauditoriet, Universitetsparken.
Gratis adgang. Se også www.phys.au.dk

Roden til alle sygdomme

SKOEN TRYKKER

Aldrig har moderne fodtøj haft mindre lighed med vores fødders naturlige form. I dag skal smarte sko være så spidse, at der burde advares om ikke at stille dem inden for små børns rækkevidde. De skal være så smalle, at fødderne føles, som om de er ved at blive kværket i en ballepresser. Og er skoen til kvinder, skal den gerne have en hæl, der får selv de mest lavstammede hunkønsvæsener til at føle sig som Claudia Schiffer.

Ak ja, det er lang tid siden, Jacoform-skoen var på mode. Men måske kommer den det igen, når det går op for folk, hvordan sko i almindelighed og den nuværende skomode i særdeleshed undergraver menneskehedens helbred.

Sko og skizofreni

Bagsiden har gravet lidt i en række nyere hypoteser om skos helbredsundergravende virksomhed.

Den første kommer fra Jarl Flensmark i Malmø, som i en ny artikel i tidsskriftet *Medical Hypothesis* argumenterer for, at fodtøj med hæl er årsag til skizofreni.

“Fodtøj med hæl,” skriver Flensmark, “begyndte at blive brugt for mere end 1000 år siden og førte til de første tilfælde af skizofreni. Industrialiseringen af skoproduktionen øgede forekomsten af skizofreni. Mekaniseringen begyndte i Massachusetts, USA, og bredte sig derfra til England, Tyskland og resten af Europa. I kølvandet fulgte en voldsomt stigning i antallet af skizofreni-tilfælde.”

Flensmarks blik gennem historien viser, at de første eksemplarer af sko med hæl findes i Mesopotamien, og det er også her, vi finder de første institutioner, der tager sig af psykisk syge. Mere interessant er det måske, at de første tilfælde af skizofreni i et samfund altid ser ud til at ramme overklassen – de første, der får hæl på skoene.

Flensmark er i hvert fald ikke i tvivl: “Efter de første sko med hæl introduceres i et samfund, begynder de første tilfælde af skizofreni at vise sig, og udbredelsen følger nøje stigningen i brugen af sko med hæl.”

Shoebusters

Flensmarks undersøgelser af skohæles indvirkning på vores mentale helbred er dog for intet at regne i forhold til James P. Semmels regulære korstog mod fodtøj i alle afskygninger. Semmel, en 33-årig elektronikingeniør fra Albuquerque, New Mexico, har dannet foreningen Shoebusters, der selvfølgelig har sin egen hjemmeside på www.shoebusters.com.

James P. Semmels hypotese er lige så enkel, som den er revolutionerende: Sko presser vores fødder, så de bliver helt deforme i for-

hold til den naturlige, “uskoede” fod. Denne deformation har stået på i århundreder og ødelagt kroppens naturlige ligevægt og harmoni. Resultatet kender vi. Vi lider af alt fra hjerte-kar-sygdomme og rygsmerter til cancer og Alzheimers sygdom.

Nu kunne man fristes til at affærdige James P. Semmel som en omvendt skofetichist, der i lighed med tidligere storygere er gået hen og blevet fanatisk efter at være blevet helbredt for sin last/lyst. Men så enkelt er det ikke.

Shoebusters.com indeholder et væld af (videnskabelige) teorier, hypoteser og statistikker om skoens helbredsundergravende virksomhed, og der kastes lys over et forskningsfelt, der tidligere havde megen vind i sejlene, men i dag stort set er forsvundet.

Skoens skyld

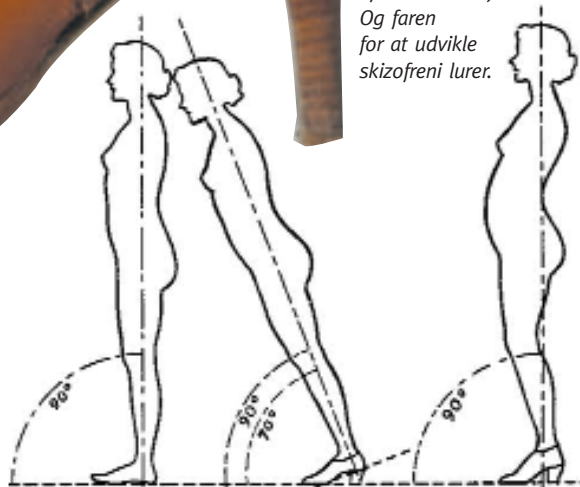
Hvorfor? Ifølge Semmel skyldes det en blanding af det herskende paradigme inden for lægevidenskaben samt det forhold, at sko er blevet en naturlig del af menneskelivet fra vugge til grav. Ingen spekulerer over, at vi hver dag ganske frivilligt deformerer vores fødder i en alt for stram bolig, selvom vi aldrig ville tillade det samme med vores hænder. Moderne lægevidenskab er enten optaget af miljøpåvirkningers betydning for vores helbred eller af genetiske faktorerers betydning. Stort set ingen – hverken læger eller lægmand – spekulerer længere over, om den stress, vi påfører vores legeme ved at lade vores fødder leve et liv som indsnørede invalider, kan forklare (nogle af) vores sygdomme.

Den slags spekulerede fodlægerne og ortopæderne dr. Simon J. Wikler og dr. Joel E. Goldthwait til gengæld meget over. Begge foretog i første halvdel af forrige århundrede en lang række studier af kropsholdningens og

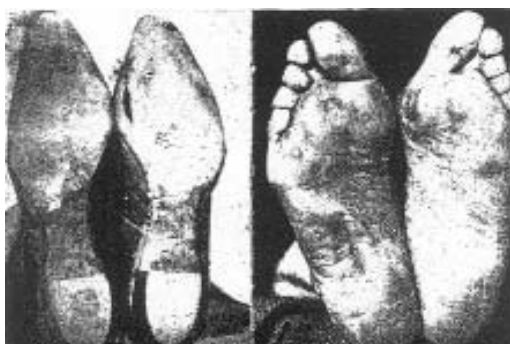
Lars Kruse/NU-foto

Kroppen må foretage en unaturlig mekanisk repositionering ved brug af sko med høje hæle. Og faren for at udvikle skizofreni lurer.

En fod, der aldrig har set en sko. Bemærk den brede forfod og de spredte tæer, der giver et stabilt fundament, uanset om personen går eller står.

Fødder, der er formet efter ejermandens sko. Bemærk især de stærkt deformerede storetæer. Risikoen for, at personen udvikler kræft eller Alzheimers sygdom, kan være stor.

specielt føddernes indflydelse på en lang række sygdomme. Wikler opdagede bl.a., at alle dele af kroppen fra hoved til tå er påvirkelige over for det fodtøj, vi går i. Han blev sat på sporet af sine mange undersøgelser, da han opdagede, at stort set alle cancerformer ikke eksisterer i primitive kulturer, hvor sko er et ukendt fænomen.

Wikler publicerede sine banebrydende resultater i 1953, men senere samme år publicerede to herrer ved navn Watson og Crick deres opdagelse af dna. Den opdagelse løb med al opmærksomheden, og da Watson og Crick i 1962 modtog nobelprisen for deres opdagelse, havde de få, der i sin tid havde bemærket Wiklers bøger og artikler, for længst glemt alt om dem.

Nu har dr. Wikler fået sin renæssance på shoebusters.com, og hans teorier er i høj grad værd at læse, inden man næste gang vælger at fængsle sine fødder i et par højhælede.

Hans Plauborg / hph@adm.au.dk

Redigeret af Hans Plauborg

Heureka!!!

Tv med lugt

Sony er snart klar med et fjernsyn, der tillader seerne at lugte, hvad de ser på skærmen.

Det er forskere ved firmaets afdeling i San Diego, USA, der har udviklet teknologien, der virker ved at sende harmløse ultralydssignaler til hjernen. Forskerne har arbejdet på at udvikle teknologien i over fem år, og Sony har nu søgt om patent på opfindelsen. Det lugtende tv ventes ikke overraskende især at blive populært hos folk med forkærlighed for at se programmer om mad.

Var sex tabu i stenalderen?

Arkæologer i Tyskland har under en udgravning nær Leipzig fundet, hvad der meget vel kan være verdens ældste pornografiske scene.

Først opdagede professor Harald Stäuble fra Det Arkæologiske Institut i Sachsen otte centimeter af den nedre halvdel af en mandlig figur. Kulstof 14-dateringen viste, at figuren, der blev døbt “Adonis fra Zschernitz”, var 7200 år gammel. En måned efter fandt Stäuble en matchende kvindelig figur. Stäuble siger om fundet:

– Adonis bøjer sig fremover, og den kvindelige figur bøjer sig endnu mere frem. Der kan være tale om en speciel rituel dans. Men det er mere sandsynligt, at der er tale om et samleje. I så fald er det verdens ældste repræsentation af en pornografisk scene.

Opdagelsen rokker ved forskernes hidtidige overbevisning om, at sex var tabu i stenalderen.

Lyssværd kan erstatte tandbørsten

Alle Star Wars- og Luke Skywalker-fans får måske snart en god undskyldning for at anskaffe sig det lyssværd, de ikke måtte få som børn. Forskere fra Forsyth Institutet i Boston, USA, har nemlig opfundet et mini-lyssværd, der måske ikke udgør nogen trussel mod intergalaktiske kamptropper, men til gengæld skulle være uhyggelig effektiv mod Karius og Baktus.

Forsøg har vist, at blå lys fra en halogenlampe er mere effektivt mod skadelige bakterier i munden end de antiseptiske midler, vi i dag kommer på tandbørsten. Det blå lys virker ved, at det absorberes af bestemte kemiske sammensætninger i bakterien og sætter en nedbrydende kædereaktion i gang. Ifølge de amerikanske forskere skal to minutters daglig oral illumination være tilstrækkeligt til at forebygge, kontrollere og behandle forskellige tand-sygdomme.

– Patienten føler ingen smerte ved behandling med blå lys, og vi forventer, at de små lyssværd især kan blive gavnlige for folk, der ikke bryder sig om at børste tænder, siger Nikos Soukos fra Forsyth Institutet.

Forsøgene med lyssværdene tyder på, at de gode bakterier i munden ikke tager skade, men der mangler endnu en del dokumentation, før der kan tages patent på opfindelsen.